

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка**

Факультет математики, природничих наук та технологій

ПРОЕКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«Географія.
Природокористування та регіональний розвиток»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 106 Географія

Кваліфікація: Бакалавр географії, фахівець з природокористування та регіонального розвитку

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

вченою радою Центральноукраїнського
державного університету

імені Володимира Винниченка

протокол № __ від ____ 202_ року

голова вченої ради

_____ / _____ /

Освітня програма вводиться в дію з ____ 2023 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАТЬ	10 Природничі науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	106 Географія
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр географії, фахівець з природокористування та регіонального розвитку

Розробники освітньо-професійної програми.

Керівник робочої групи:

1. *Гелевера Ольга Федорівна*, кандидат географічних наук, доцент кафедри природничих наук та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Члени робочої групи:

2. *Маслова Наталія Миколаївна*, кандидат географічних наук, старший викладач кафедри природничих наук та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.
3. *Онойко Юрій Юрійович*, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри природничих наук та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.
4. *Семенюк Лариса Леонтівна*, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри природничих наук та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.
5. *Зарубіна Антоніна Володимирівна*, кандидат географічних наук, доцент, старший викладач кафедри природничих наук та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.
6. *Охріменко Микола Миколайович*, представник органів студентського самоврядування, староста академічної групи ГК21Б факультету математики, природничих наук та технологій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

ВНЕСЕНО

Кафедрою природничих наук та методик їхнього навчання

Протокол № ____ від ____ 2022 р.

В.о. завідувача кафедри _____ / І.В. Сальник /.

ПОГОДЖЕНО

вченою радою факультету математики, природничих наук та технологій

Протокол № ____ від ____ 2022 р.

Голова вченої ради _____ / Т.В. Фурсикова /.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентістні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; компетентності та очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Освітньо-професійна програма розроблена на основі компетентістного підходу підготовки фахівця у галузі знань 10 Природничі науки за спеціальністю 106 Географія, який отримує кваліфікацію *«Бакалавр географії, фахівець з природокористування та регіонального розвитку»*.

Освітньо-професійна програма розроблена на основі Листа Міністерства освіти і науки України №1/9-239 від 28.04.2017 р., методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол №3 від 29.03.2016 р.), Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 10 – «Природничі науки», спеціальність 106 – Географія». (Затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 805 та Закону України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 р., який надає закладам вищої освіти право самостійно формувати освітні програми.

При розробці освітньої програми, зокрема при формуванні переліку загальних компетентностей та результатів навчання, використовувався доробок проекту Європейського Союзу «Tuning Educational Structures in Europe (TUNING)» («Гармонізація освітніх структур в Європі»). Також у цьому проекті освітньої програми враховані всі вимоги пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту», в якому зазначено право здобувача вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг і термін навчання бакалаврів;
- інтегральні та загальні компетентності;
- фахові компетентності за спеціальністю і спеціалізацією;
- перелік і обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектуванні освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- планування та організації освітнього процесу;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітньо-професійна програма використовується для:

- ознайомлення абітурієнтів при вступі на навчання за освітньо-професійною програмою «Географія. Природокористування та регіональний розвиток»;
- складання навчальних планів та робочих навчальних планів, які визначають перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю;
- формування індивідуальних планів студента;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- атестації бакалаврів за відповідною ОПП.

Користувачі освітньо-професійної програми:

- абітурієнти, які планують вступити на навчання до ЦДУ ім. В. Винниченка;
- приймальна комісія ЦДУ ім. В. Винниченка;
- здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються в ЦДУ ім. В. Винниченка;
- викладачі ЦДУ ім. В. Винниченка, які здійснюють підготовку бакалаврів за відповідною ОПП;
- екзаменаційна комісія для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за відповідною ОПП.

Освітньо-професійна програма погоджена з вченою радою факультету математики, природничих наук та технологій, схвалена та затверджена вченою радою Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

1. Профіль освітньої програми «Географія. Природокористування та регіональний розвиток»
Profile of the Educational Program « Geography. Nature management and regional development »

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University Факультет математики, природничих наук та технологій Кафедра природничих наук та методик їхнього навчання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр географії, фахівець з природокористування та регіонального розвитку Bachelor of Geography, specialist in environmental management and regional development
Офіційна назва освітньої програми	Географія. Природокористування та регіональний розвиток «Geography. Nature management and regional development»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС
Термін навчання	3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Не акредитована
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Вступ на основі повної загальної середньої освіти
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	Діє до наступної освітньої програми та її планового оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.cuspu.edu.ua
2. Мета освітньої програми	
Забезпечити здобувачу вищої освіти засвоєння знань, умінь та навичок у галузі природничих та суспільно-географічних наук на належному рівні, для розв’язання завдань у процесі професійної діяльності, що сприятиме успішному працевлаштуванню, подальшому навчанні та науковій діяльності.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність)	10 Природничі науки 106 Географія

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення дослідницької та інноваційної діяльності у галузі географічної підготовки з урахуванням сучасних вимог науки, світового медіапростору, світових рекомендацій з географічної освіти.
Особливості програми	Освітня програма містить навчальну й виробничу практику; має широкий спектр нормативних навчальних дисциплін циклу професійної і практичної підготовки, включає вибіркові навчальні дисципліни. Можлива академічна мобільність та стажування у закладах України та закордоном.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу (за ДК 003:2010): 2442.2. Географ (політична географія; фізична географія; географ-економіст; фахівець міського та районного планування; фахівець з розміщення продуктивних сил і регіональної економіки; фахівець з управління природокористуванням). 3212 Інспектор з охорони природи.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою: другого (магістерського) рівня вищої освіти, 8 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, особистісно-орієнтоване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, розвивальні технології навчання. Освітні ресурси та навчально-методичне забезпечення самостійної роботи з деяких дисциплін викладено в університетському віртуальному навчальному середовищі (Вікі-ЦДПУ, Хмарка-ЦДПУ, Moodle-ЦДПУ).
Оцінювання	Комплексна система оцінювання навчальних досягнень студентів освітньої програми базується на принципах Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи та «Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДПУ ім. В. Винниченка». Критерії оцінювання знань з кожної дисципліни затверджуються кафедрою і доводяться до відома студентів на першому занятті. Система оцінювання включає: поточний та підсумковий (семестровий) контроль. Основні форми підсумкового контролю: усні та письмові екзамени та заліки, захист курсових робіт, захист звітів з навчальних польових практик та виробничої практики в школі, комплексний державний кваліфікаційний екзамен.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів.

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 10. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проєктів.</p> <p>ФК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки.</p> <p>ФК 5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ФК 6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.</p> <p>ФК 7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.</p> <p>ФК 8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.</p> <p>ФК 9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.</p> <p>ФК 10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси.</p>

	ФК 11. Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах.
7. Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання за спеціальністю (ПРН)	<p>ПРН 1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.</p> <p>ПРН 2. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.</p> <p>ПРН 3. Пояснювати особливості організації географічного простору .</p> <p>ПРН 4. Аналізувати географічний потенціал території</p> <p>ПРН 5.Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.</p> <p>ПРН 6. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.</p> <p>ПРН 7. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.</p> <p>ПРН 9. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ПРН 10. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.</p> <p>ПРН 11. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, які відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, а також висококваліфіковані спеціалісти, представники роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - навчальні корпуси; - гуртожитки; - тематичні кабінети; - спеціалізовані лабораторії; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики. - обладнання та устаткування, необхідне для лабораторних і польових досліджень географічних об'єктів і систем; - технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела інформації для формування предметних компетентностей з географії в процесі навчання здобувача і необхідних у виробничій діяльності;

	<p>- використання баз для проведення навчальних і виробничої практик в інших установах та організаціях (за договорами про співпрацю).</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Університет має власний веб-сайт за адресою https://www.cuspu.edu.ua, де розміщено інформацію щодо інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Інформаційне забезпечення ґрунтується на використанні: загально-університетських та кафедральних ресурсів, бібліотек, мережі Internet з вільним доступом, колекцій цифрового репозиторію. Навчально-методичне забезпечення засновано на розроблених для кожної дисципліни робочих навчальних програм, силабусів, програм практичної підготовки за спеціальністю. Розроблено методичні рекомендації, зокрема до самостійної роботи студентів, методичні рекомендації для виконання курсових та дипломних робіт, державної атестації. Критерії оцінювання знань та вмінь студентів розроблено для поточного, семестрового та ректорського контролю з кожної дисципліни, а також для підсумкової атестації за спеціальністю.</p> <p>Студенти забезпечені базами проходження педагогічної практики (заклади загальної середньої освіти м. Кропивницький та Кіровоградської області).</p> <p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організація освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; моніторинг задоволеністю студентами якістю освітнього процесу, управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін.</p> <p>Продовжено угоду з компанією Microsoft щодо участі університету у MSDN Academic Alliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами як: Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, Visual Studio та інші. Крім того, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice. Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. 13 навчальних комп'ютерних лабораторій об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплекту сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel (R) Xeon (TM) CPU 3.00GHz 86_64.</p> <p>Для проведення лабораторних занять з інформатики використовуються комп'ютерні лабораторії № 102-106 факультету математики, природничих наук та технологій, які мають 56 автоматизованих робочих місць з відповідними пакетами прикладних програм (в тому числі ліцензованих): OpenOffice, 7-Zip, Internet Explorer, FreePascal, Mozilla Firefox, Foxit Reader.</p> <p>Створена та успішно функціонує система дистанційної освіти Moodle-ЦДУ (moodle.cuspu.kr.ua) та Google Classroom, в межах якої підготовлено дистанційні навчальні курси, в яких зареєстровано</p>

	<p>всіх студентів університету. Велика кількість навчальних матеріалів (об'ємом більше 20 Гб) розміщена в університетському хмарному сховищі (https://owncloud.kspu.kr.ua/), що надає змогу студентам користуватися електронними версіями лекцій та практичних занять з мобільних пристроїв та домашніх комп'ютерів.</p> <p>Створена та успішно функціонує система дистанційної освіти Moodle-ЦДУ (http://moodle.kspu.kr.ua/), Google Workspace for Education (на основі якої розроблені дистанційні онлайн курси для всіх освітніх компонентів освітньо-професійної програми), мультимедійне хмарно-орієнтоване освітнє середовище «Вікі ЦДУ» на базі MediaWiki (http://wiki.kspu.kr.ua/index.php), електронна бібліотека (http://www.cuspu.edu.ua/ua/pro-biblioteku). Інформаційна мережа Інтернет офіційного веб-сайту ЦДУ ім. В. Винниченка (https://www.cuspu.edu.ua/ua/) допомагають студентам отримувати необхідну для навчання, провадження наукової та самоосвітньої діяльності, підвищення професійної кваліфікації тощо</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можлива індивідуальна за бажанням студента. Кредити, що отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива індивідуальна за бажанням студента. Згідно «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Відповідно до правил прийому на навчання.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Розподіл змісту навчальної програми та навчальний час за навчальними дисциплінами підготовки

Шифр н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Нормативні дисципліни			
ОК 1	Українська мова та культура мовлення	3	екзамен
ОК 2	Історія та культура України	3	екзамен
ОК 3	Філософія	3	екзамен
ОК 4	Іноземна мова	3	залік
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням	10,5	залік, екзамен
ОК 6	Інформаційно-комунікаційні технології	3	залік
ОК 7	Фізичне виховання	4	залік
ОК 8	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	3	залік
ОК 9	Права людини та громадянське суспільство	3	залік
ОК 10	Психологія	3	залік
ОК 11	Педагогіка	3	екзамен
	Всього за 1 циклом загальної підготовки	41,5	
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Дисципліни професійної підготовки			
2.1.1. Нормативні дисципліни			
ОК 12	Вступ до фаху	3	залік
ОК 13	Загальне землезнавство	4	екзамен
ОК 14	Картографія з основами топографії	4,5	залік, екзамен
ОК 15	Гідрологія	3,5	екзамен
ОК 16	Метеорологія і кліматологія	4	екзамен
ОК 17	Геоморфологія з основами геології	5	екзамен
ОК 18	Географія населення	3	залік
ОК 19	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	3,5	екзамен
ОК 20	Ландшафтознавство з основами ландшафтного планування	3,5	екзамен
ОК 21	Географія материків і океанів	6	екзамен
ОК 22	Регіональна економічна і соціальна географія	5,5	екзамен
ОК 23	Економічна і соціальна географія України	5	екзамен
ОК 24	Фізична географія та природно-ресурсний потенціал України	5	залік, екзамен
ОК 25	Основи суспільної географії	3,5	залік
ОК 26	Основи раціонального природокористування та	3,5	екзамен

	охорони природи		
ОК 27	Рекреаційна географія	3,5	залік
ОК 28	Конструктивна географія	3,5	залік
ОК 29	Земельні ресурси та галузеві кадастри України	4	екзамен
ОК 30	Геоєкологія	3	залік
ОК 31	Дистанційне зондування Землі та ГІС-технології	3,5	залік
ОК 32	Основи регіонального розвитку та планування територій	3,5	екзамен
ОК 33	Географічне краєзнавство і туризм	3,5	екзамен
ОК 34	Основи заповідної справи та моніторингу довкілля	3,5	екзамен
ОК 35	Основи наукових досліджень в географії	3,5	залік
ОК 36	Методика навчання географії	3,5	екзамен
ОК 37	Географія Кіровоградської області	3,5	залік
ОК 38	Оглядові лекції до атестації	1,5	
	Всього	102,5	
2.1.2. Вибіркові дисципліни (вільний вибір студента)*			
ВК 1	1 дисципліна з переліку 1	5	залік
ВК 2	1 дисципліна з переліку 2	5	залік
ВК 3	1 дисципліна з переліку 3	5	залік
ВК 4	1 дисципліна з переліку 4	5	залік
ВК 5	1 дисципліна з переліку 5	5	залік
ВК 6	1 дисципліна з переліку 6	5	залік
ВК 7	1 дисципліна з переліку 7	5	залік
ВК 8	1 дисципліна з переліку 8	5	залік
ВК 9	1 дисципліна з переліку 9	5	залік
ВК 10	1 дисципліна з переліку 10	5	залік
ВК 11	1 дисципліна з переліку 11	5	залік
ВК 12	1 дисципліна з переліку 12	5	залік
	Всього	60	
2.2. Практична підготовка			
2.2.1. Нормативна частина			
ОК 39	Виробнича практика	9	диф. залік
	Навчальні практики:		
ОК 40	Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів	3,5	залік
ОК 41	Навчальна професійно-орієнтована практика	4	залік
ОК 42	Комплексна географічна практика	4,5	залік
ОК 43	Комплексна фізико-географічна практика	4,5	залік

ОК 44	Комплексна фізико-географічна та суспільно-географічна практика	4,5	залік
	Всього	30	
2.2.2. Курсові роботи			
ОК 45	Курсова робота з географії / з природокористування та регіонального розвитку	3	диф. залік
	Всього	3	
Всього за 2 циклом професійної підготовки		198,5	
	Кваліфікаційний екзамен	3,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240,0	

* Студент обирає одну дисципліну із кожного переліку, затверджених вченою радою університету, зокрема і дисципліни циклу загальної підготовки.

Обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС. Нормативна частина програми становить 180 кредитів ЄКТС (75%). Обсяг вибіркової частини – 60 кредитів ЄКТС (25%).

2.2. Структурно-логічна схема ОПП «Географія. Природокористування та регіональний розвиток»

Логічна послідовність компонент ОПП за семестрами

Шифр н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)
1 семестр	
ОК 1	Українська мова та культура мовлення
ОК 2	Історія та культура України
ОК 4	Іноземна мова
ОК 6	Інформаційно-комунікаційні технології
ОК 7	Фізичне виховання
ОК 10	Психологія
ОК 12	Вікова фізіологія та валеологія
ОК 14	Загальне землезнавство
ОК 15	Картографія з основами топографії
ОК 18	Геоморфологія з основами геології
2 семестр	
ОК 4	Іноземна мова
ОК 7	Фізичне виховання
ОК 8	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі
ОК 10	Психологія
ОК 16	Гідрологія
ОК 17	Метеорологія і кліматологія
ОК 19	Географія населення
ОК 21	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства
ОК 27	Основи суспільної географії
ОК 38	Комплексна географічна практика
3 семестр	
ОК 3	Філософія
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням
ОК 11	Педагогіка
ОК 22	Ландшафтознавство
ОК 32	Краєзнавство і туризм
ВК 1	1 дисципліна з переліку 1
ВК 2	1 дисципліна з переліку 2
ОК 37	Навчальна пропедевтична практика з психології
ОК 38	Комплексна географічна практика
4 семестр	
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням
ОК 11	Педагогіка
ОК 26	Фізична географія України
ОК 30	Рекреаційна географія
ВК 3	1 дисципліна з переліку 3
ВК 4	1 дисципліна з переліку 4
ВК 5	1 дисципліна з переліку 5
ОК 39	Комплексна фізико-географічна практика
5 семестр	
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням
ОК 13	Методика навчання географії

ОК 20	Шкільний курс географії
ОК 23	Географія материків і океанів
ОК 26	Фізична географія України
ОК 31	Основи наукових досліджень
ВК 6	1 дисципліна з переліку 6
ВК 7	1 дисципліна з переліку 7
ОК 37	Навчальна пропедевтична практика з педагогіки
ОК 39	Комплексна фізико-географічна практика
6 семестр	
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням
ОК 23	Географія материків і океанів
ОК 28	Інноваційні технології навчання географії
ОК 33	Методика організації краєзнавчо-туристичної роботи
ВК 8	1 дисципліна з переліку 8
ВК 9	1 дисципліна з переліку 9
ВК 10	1 дисципліна з переліку 10
ОК 37	Навчальна пропедевтична практика з фаху
ОК 41	Курсова робота з географії / методики навчання географії / краєзнавчо-туристичних дисциплін / методики організації краєзнавчо-туристичної роботи
ОК 40	Комплексна фізико-географічна та суспільно-географічна практика
7 семестр	
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням
ОК 9	Права людини та громадянське суспільство
ОК 24	Регіональна економічна і соціальна географія
ОК 25	Економічна і соціальна географія України
ОК 33	Методика організації краєзнавчо-туристичної роботи
ОК 34	Географія Кіровоградської області
ВК 11	1 дисципліна з переліку 11
ВК 12	1 дисципліна з переліку 12
ОК 36	Виробнича: педагогічна практика в школі
ОК 40	Комплексна фізико-географічна та суспільно-географічна практика
8 семестр	
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням
ОК 24	Регіональна економічна і соціальна географія
ОК 25	Економічна і соціальна географія України
ОК 35	Розробка та організація туристських турів та маршрутів
ОК 36	Виробнича: педагогічна практика в школі
ОК 41	Курсова робота з географії / методики навчання географії / краєзнавчо-туристичних дисциплін / методики організації краєзнавчо-туристичної роботи
ОК 29	Оглядові лекції до атестації
	Кваліфікаційний екзамен

Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «**Географія. Природокористування та регіональний розвиток**» проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену, що включає завдання для перевірки рівня сформованості компетентностей з педагогіки, психології, географічних дисциплін та методики навчання географії, краєзнавчо-туристичних дисциплін та методики організації краєзнавчо-туристичної роботи. Кваліфікаційний екзамен проводиться в усній формі. Атестація завершується видачею документу встановленого зразка про присудження здобувачу вищої освіти ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: *Бакалавр географії, фахівець з природокористування та регіонального розвитку*.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється згідно «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднено на сайті університету за адресою: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_atestac_09.2020.PDF.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) обов'язковими компонентами (ОК) освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45									
ПРН 1														+					+			+	+	+	+	+	+		+		+																							
ПРН 2														+					+			+	+			+	+		+	+																	+							
ПРН 3														+		+	+	+			+	+	+			+																							+					
ПРН 4											+	+		+																+	+																			+				
ПРН 5									+				+																																						+			
ПРН 6																				+						+	+		+		+	+																			+			
ПРН 7	+	+	+	+	+	+		+	+																																													
ПРН 8	+					+									+	+					+		+	+	+	+	+	+		+		+																	+					
ПРН 9														+		+	+	+			+	+	+			+																												
ПРН 10														+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+																						+		+	
ПРН 11																				+				+	+		+																								+	+		

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднене на сайті університету за адресою: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_yakist_osvithn_diyaln_2019.pdf.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка складається з таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- посилення кадрового потенціалу університету та кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету та встановлення зворотних зв'язків між учасниками освітнього процесу;
- участь у заходах, спрямованих на розширення присутності університету в національних і міжнародних програмах підготовки фахівців з вищою освітою, рейтингових дослідженнях закладу вищої освіти.

Положенням визначається зміст, технології, методи і засоби роботи всіх посадових осіб, науково-педагогічних, педагогічних працівників і студентів щодо подальшого підвищення якості освітнього процесу та професійної компетентності випускників університету, дозволяє розробити політику, цілі, гарантії якості, шляхи досягнення цих цілей і є основою постійного покращення якості освітніх послуг.

7. Прикінцеві положення

Освітньо-професійна програма оприлюднюється на сайті університету до початку прийому на навчання до університету відповідно до Правил прийому.

Відповідальність за впровадження освітньо-професійної програми та забезпечення якості вищої освіти несуть завідувач випускової кафедри та гарант освітньої програми.